10/01/2023

Οικουμενικό Πατριαρχείο: Αγιοκατάταξη Γέροντος Γερασίμου Μικραγιαννανίτη, του Αθωνίτη υμνωδού

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

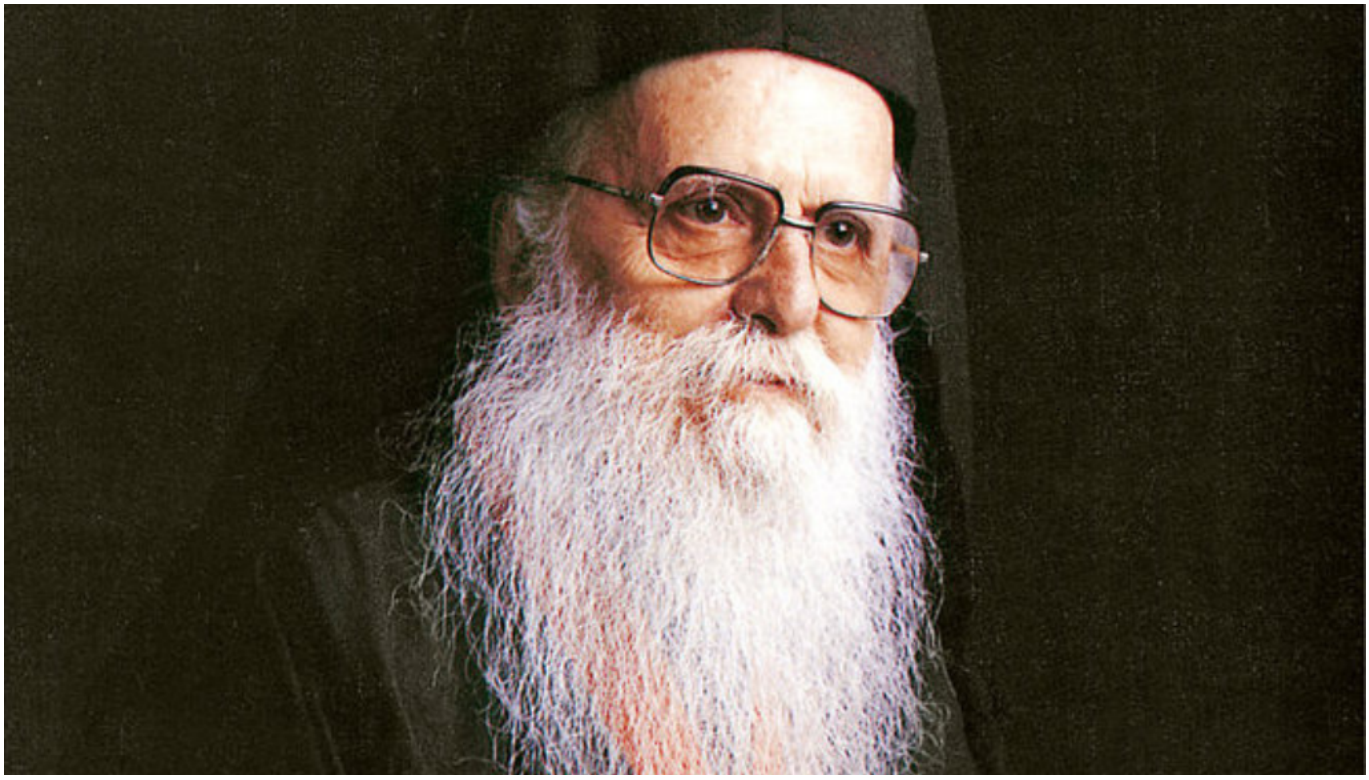

Την απόφαση να εγγράψει στο αγιολόγιο της Ορθόδοξης Εκκλησίας τον Γέροντα Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη, έλαβε σήμερα Τρίτη 10 Ιανουαρίου 2023 η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Ποιος είναι ο νέος Άγιος της Ορθόδοξης Εκκλησίας

Ο **Μοναχός Γεράσιμος ο Μικραγιαννανίτης** (5 Σεπτεμβρίου 1905 – 7 Δεκεμβρίου 1991) και κατά κόσμον **Αναστάσιος – Αθανάσιος** ήταν σύγχρονος υμνογράφος. Γεννήθηκε στην Δρόβιανη της επαρχίας Δέλβινου Βορείου Ηπείρου. Έμαθε τα πρώτα του γράμματα στο δημοτικό σχολείο της γενέτειράς του.

Με το τέλος του δημοτικού σχολείου ο έφηβος πλέον **Αναστάσιος** έμελλε να εγκαταλείψει το περιβάλλον του χωριού. Ήδη ο πατέρας του είχε εγκατασταθεί

στον Πειραιά, όπου εργαζόταν. Και ο ίδιος έπρεπε να τον ακολουθήσει για να εργαστεί κοντά του.

Έτσι, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την μητέρα και τον μικρότερο αδελφό του. Αρχικά εγκαταστάθηκε στον Πειραιά, κοντά στον πατέρα και την θεία του.
Στην συνέχεια μετακόμισαν στην Αθήνα. Στην νέα του διαμονή συνέχισε τις σπουδές του στο γυμνάσιο.

Ο ζήλος του για τα γράμματα εντυπωσιακός. Μετά το γυμνάσιο συνέχισε τις σπουδές του σε κάποια ανώτερη σχολή ελληνικής παιδείας. Στην Αθήνα φρόντισε και για την πνευματική του ζωή και εκκλησιαζόταν τακτικά. Θυμάται ο ίδιος: *« Η ενορία μας ήταν ο **Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης**. Συνήθως πηγαίναμε επί της λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας, όπου ήτο η παλαιά Ριζάρειος Σχολή, στον Άγιο Γεώργιο της Ριζαρείου, επειδή ήταν κοντά. Εκεί κατ' επανάληψη λειτούργησε και ο **Πενταπόλεως Νεκτάριος,** τον οποίο είδα».*

Στην **Αθήνα** καλλιέργησε την σκέψη να γίνει μοναχός και σκέφθηκε να φύγει έγκαιρα, πριν αναλάβει άλλες υποχρεώσεις. Και δεν χρειάστηκε πολύ χρόνο για να πραγματοποιήσει την κλίση του. Έτσι έρχεται στο **Άγιο Όρος** στις 15 Αυγούστου 1923.

Στο **Άγιο Όρος** εγκαταβιώνει ως δόκιμος στην σκήτη της Αγίας Άννης. Συγκεκριμένα στην **Μικρά Αγία Άννα,** στο κελλί του **Τιμίου Προδρόμου**,

έχοντας ως γέροντα τον μικρασιάτη ιερομόναχο **Μελέτιο Ιωαννίδη.**

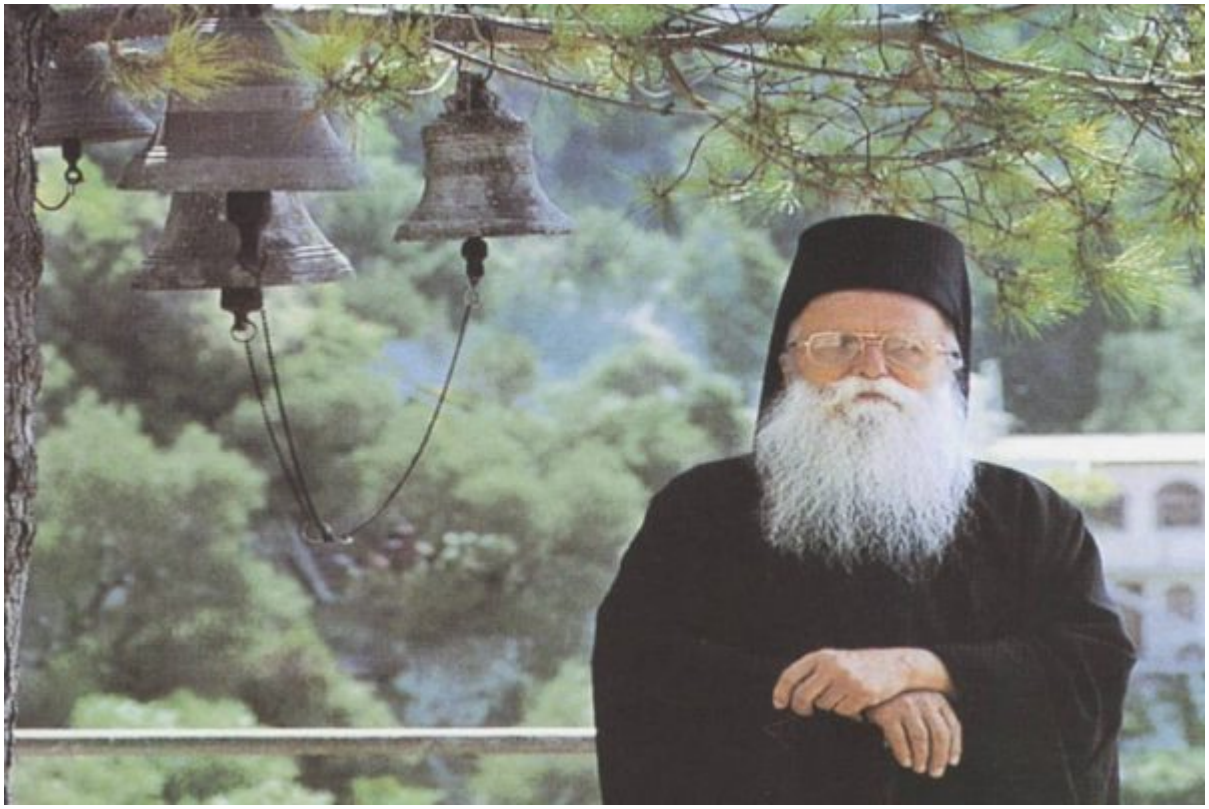

Εδώ, σ’ αυτή την ερημική, άνυδρη, αιχμηρή και άγονη τοποθεσία της **Μικράς Αγίας Άννης**, βρίσκει απόλυτη πνευματική χαρά και εκπλήρωση του ονείρου της ζωής του. Μπορεί πλέον απερίσπαστα να επιδοθεί στην άσκηση της πνευματικής ζωής και στη μελέτη των ιερών εκκλησιαστικών κειμένων. Στις 20 Οκτωβρίου του 1924 κατά την διάρκεια της αγρυπνίας στη μνήμη του αγίου Γερασίμου Κεφαλληνίας έγινε η μοναχική κουρά του παίρνοντας το όνομα του αγίου.

Ο μοναχός Γεράσιμος, προσαρμοσμένος πλήρως στη νέα του ζωή, αποτέλεσε πρότυπο υπακοής, ταπεινώσεως και κάθε αρετής. Παράλληλα με την τέλεση των καθημερινών μοναχικών ακολουθιών και τη μελέτη, οι δύο μοναχοί της καλύβης, γέροντας και υποτακτικός, εργάζονταν για την επιβίωσή τους ως άνθρωποι.

Ο **Γέροντας Μελέτιος** γνώριζε καλά και ασκούσε από χρόνια την τέχνη κατασκευής ξυλόγλυπτων σφραγίδων που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή προσφόρων για τη θεία Λειτουργία. Κοντά σ’ αυτόν και ο νέος μοναχός **Γεράσιμος** έμαθε την τέχνη αυτή, την οποία και ασκούσε φίλεργα. Εκείνο, όμως, το οποίο τον γοήτευε ήταν η ενασχόληση με τα γράμματα. Μας λέει σχετικά: «*Εδώ, όταν ήρθα, καλλιέργησα και ανακεφαλαίωσα τις γνώσεις μου. Τους αρχαίους συγγραφείς, όλα τα χόρτασα, όλα τα χώνεψα. Είχα μερικά βιβλία απ’ έξω, που τα έδωσα σε ορισμένα πτωχά παιδιά που μ’ επισκέφθηκαν από την Συκιά απέναντι».*

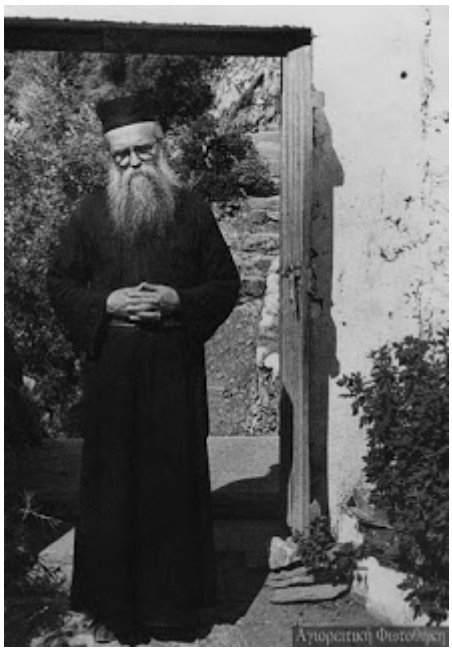

Μετά την παρέλευση λίγων ετών ο **γέροντας Μελέτιος** φεύγει οριστικά για την Αθήνα, αφήνοντας τελείως μόνο του τον νέο μοναχό Γεράσιμο. Κάτω από την καλύβη του Τιμίου Προδρόμου βρίσκεται η καλύβη **Κοιμήσεως της Θεοτόκου**. Σε αυτήν εγκαταβιούσε ο ασκητής **Γέροντας Αβιμέλεχ** (1965). Το 1946 υποτάχθηκε σ’ αυτόν ο μετέπειτα ιερομόναχος Διονύσιος.

Με τον π. Διονύσιο συνδέθηκε ο **π. Γεράσιμος** και αργότερα, το 1966, ενώθηκαν σε μία συνοδεία. Ο **μοναχός Γεράσιμος** γίνεται κτήτορας του ναού των αγίων Πατέρων Διονυσίου του ρήτορος και Μητροφάνους. Συγκεκριμένα, το 1956 στο σπήλαιο όπου ασκήτευσαν οι δύο όσιοι κτίζει μικρό ναΐδριο και το 1960 το συμπληρώνει με την λιτή. Ο Γέροντας Γεράσιμος, εκτός των άλλων, φημιζόταν για τη διάθεση φιλοξενίας, την οποία ενέπνευσε και στους υποτακτικούς του. Είναι άξιο λόγου ότι η ασκητική και αναχωρητική του βιοτή σε τίποτα δεν έπληξε την κοινωνικότητά του.

Οι προσερχόμενοι σ’ αυτόν λαϊκοί επισκέπτες πάντοτε έφευγαν ωφελημένοι και γοητευμένοι, καθώς ο λόγος του ήταν πάντοτε προσεγμένος. Συνετός στις αποκρίσεις του, απέφευγε συστηματικά τις άκαιρες συζητήσεις και φλυαρίες• επιδίωκε πάντοτε τη σιωπή, την οποία και θεωρούσε *«μητέρα σοφωτάτων εννοιών».*

Εκτός από τους λαϊκούς, οι επισκέπτες ήταν πολλές φορές κληρικοί ή και μοναχοί, που έρχονταν με τον ίδιο σκοπό: να ακούσουν τον γέροντα, να ωφεληθούν πνευματικά και να διδαχθούν από την ενάρετη ζωή του. Κατά τη διάρκεια της

ζωής του, του ανατέθηκαν μοναχικά διακονήματα. Διετέλεσε βιβλιοθηκάριος και τυπικάρης του Κυριακού της σκήτης **Αγίας Άννης**. Ως βιβλιοθηκάριος μάλιστα ασχολήθηκε με την σύνταξη και δημοσίευση καταλόγου των χειρογράφων κωδίκων της βιβλιοθήκης του Κυριακού της σκήτης.

Με την ιδιότητα αυτή βοήθησε πολλούς επιστήμονες στην εύρεση και απόκτηση αντιγράφων των χειρογράφων. Ο ίδιος συνέταξε αξιόλογες μελέτες και άρθρα. Ο μοναχός **Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης** είναι μια από τις σπάνιες περιπτώσεις υμνογράφων, που το μεγαλύτερο μέρος του έργου του χρησιμοποιήθηκε αμέσως στην λειτουργική ζωή της Εκκλησίας.
Έτσι, το μεγαλύτερο μέρος του έργου είναι προσιτό, παρά το γεγονός ότι ένα μικρό μόλις τμήμα του έχει εκδοθεί. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πολλές ακολουθίες κυκλοφορούν ευρύτατα σε δακτυλογραφημένα φωτοαντίγραφα.

Αλλά και την ίδια την υμνογραφία την θεωρεί προέκταση της προσευχής, κοινωνία με τον Θεό και τους αγίους: *«Έχω τον άγιο μπροστά. Γι' αυτό και δεν θέλω επικοινωνία με κανέναν. Η υμνογραφία, η πνευματική αυτή εργασία, είναι ένωση της ψυχής μετά του Θεού είναι μία θαυμασία προσευχή είναι μία μεταρσίωσις του νοός• είναι μία μυστική θεωρία• είναι ένα μυστήριον, που δεν ερμηνεύεται και με λόγους δεν εξωτερικεύεται. Η υμνογραφία είναι η υπάτη φιλοσοφία. Δεν εκφράζεται με αυτά τα λόγια. Πρέπει κανείς να την δοκιμάσει για να την αισθανθεί».*
Απεβίωσε στις 7 Δεκεμβρίου 1991. Το πλούσιο υμνογραφικό του έργο υπολογίζεται σε περισσότερες από 2000 ιερές ακολουθίες.

Τον σπουδαίο αυτόν Υμνογράφο της **Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας** στις 28 Δεκεμβρίου 1968 ετίμησε με αργυρό μετάλλιο η **Ακαδημία Αθηνών.**

Διαβάστε επίσης:

Το γαϊδουράκι του Γέροντος Γεράσιμου Μικραγιαννανίτη

Η Ιερά Μητρόπολη Βεροίας για την Αγιοκατάταξη του Οσίου Γερασίμου του Υμνογράφου

Φανάρι: Στήριξη στο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και νέες Αγιοκατατάξεις